

میلغا و ه

ن آ ه ب ی د نبیا پ و ق د ت خا نش ت ی م ه ا

رایعم ه ب ت شگزاب و هدیقل یحت ز ا زیهر پ موزا

تواضق رد ن آرق ی دیحوت

تانا یب

ی نار هط ی نیسد ن سحدمحم دیسد جاد اللهتیا

ه ر س الله س دق

میجرّلا ناطیثلا نَم للّٰه اَب ذوعا
 میجرّلا ن محرّلا الله مسب
 دمحم مساقلا ی با ائیبن و اندیس ی اء اللّٰه ی لصد و
 نیرهاطلا هتیب ل ها ی اءو
 نیعما مهادعا ی اء اءنعللا و

دهاوخ ظیرفت و طرفا هب رجنم، دیاقع لیمحت دش

نیا؛ [میشاب ماوع] لثم ی تسیابنر گید هکام ...
 !تسا ماوع ی ارب لئاسم
 ی اء: تفگی متشاد دوبربنم ی لایب ی دنوخا
 همه اهنیا!؟ دیهدی مس مذ دوخید هچ ی ارب! مدرم
 اه [دنوخا] نیا [ار اهفرد نیا]؛ تسا دوخیدش ا
 [ناتدوخ] بیج رد ار اهل وپ! دناه دروآرد
 ی م رجا دراد اهنان دید مه زامنشیپ «!دیرانگب
 ی کی. دوبرت حاران؛ دنارپی م دراد ار همه و دوش
 هشتت حاران اقا نیا دید، دوبر [اجنا] اهت لان آزا
 ی م ام، دیوگب نیسد ماما زارگا! اقا جاح: تفگ
 اهفرد نیا زارگا ی لو! مینک شراکه چ میناد
 «!دینکل ح] ار هئسم دیورب مه اب ن اتدوخ دیوگب
 ار اهزیچ نیا [اما]، دنولج ی داو ن آرد اهنآ لامح
 !درکرانگاو ماوع هب دیابنر گید هک

ی روتاتکید شور کی ام هئسم و شور
 تیفیک نیا هب؛ تسین هک دیاقع لیمحت و هدنبوک
 ش دوخ هدیقع ش دوخ ی ارب ی سکره و. تسا طلاغ
 ی اهدیق رفت کی هب تسا نکم امش. دراد ار

امش؛ دشاب هتشدانز رگید ی سک [اما] دیشاب هتشدان
تجد وا و دیشاب هتشدان ی تجد ن اتدوخ ی ارب
ی یاهزیچ تسا نکم امش. دشاب هتشدان ی رگید
ن اتدوخ ی اهدید ن آس اسار ب، دیشاب هدید [ار]
هدیدن [ار اهزیچ نیا] ص خشن آ و دینک ت واضق
هابتشا امش: دیوگی م ش دوخ ه دیدن س اسار ب [و]
تسه اجهمه ک تسا ی یاهزیچ اهنیا «! دینکی م
دیای م دوجوب واغ و طارفا م ه، هیضق نیا زا و
لئاسم عافذا و طیرفت م ه و

هملاء هب ن ابوسنم ی خرب ی سایس فارحنا تساهذا هدیقع لیمحت شور هجیتت، ی نارهط

رگا. هدوب س اسانیمه ربل و ازا م ه امه لئسم
لمع [هابتشا] ی نابم ن امه هب میتساوخی م ه ام
مینک ت عطا دسری م روتسد لا ا بزا هچره و مینک
ی م دیراد امش ن لآ! [دوبت وافتن امتیعضو هک]
ی یاج هب راک! هدیسر اجک هب راک الله دمحب هک دینیب
[ی نارهط هملاء] اقا م و حرم ن ادرگاش هک هدیسر
رگید! دنوشی م ی دارفا هچی سایس لئاسم ن یغلبم
! هداثفا ن یمز هب دبنگت فهازا م ه ش ای یاوسر تشت
اینها را ما از اول پیش بینی می کردیم. وقتی
که یک حرف، بدون حساب زده بشود، کار به
اینجاها هم خواهد رسید. لذا از اول می گفتیم:
«[برای] هرچه می گوید باید دلیل بیاورید!
نمی شود [که] ظاهر و باطن دوتا باشد؛ باید دلیل
بیاورید!» به ما می گفتند: «نه، شما باید [ظاهر و
باطن را] دو تا کنید؛ در باطن یک جور باشید، در
ظاهر یک جور دیگر!» گفتم: «من این طور
نیستم؛ هرچه می خواهد بشود!» این مسئله
[است].

دیاب و تساس ومان زا عافد، بتکم زا عافد

دومذ عافد س ومان زا

نیا [کە] مینکی م ساسحا فرطناً زا ام و
ش سومان زا دیاب ناسنا و تسام س ومان بتکم
«!دنکی م تبحص دنتی نلاف» :دنیوگی م .دنگ عافد
دنت ن م لاما هک دیاهدرک تبحص م ه دنگ امش
نایاقاً؟! دیدز فرح م ه دنگی تد؟! منکذ تبحص
دارفا هب دنراد ن اشباتکرد [احیرصد] فاصفاص
،دنکی م تبسو و دزهدی م شحف [نافر عن انگرزبو]
[دنیوگی م] !دماینرد ش یادصد رفذ کی
امرگا [کە] دشروطچ «!تاظحلام! تاظحلام»
،«تسوربا تمشچی لایاب» مییوگب هعقد کی
اجناً روطچ؟! تسادصرپ کلافا تفه رگید
دنت هدنب، نذب فرح دنگ امش؟! تسین تاظحلام
!منزی مذ فرح

هار هذهرباوش دوخ هکی یاقاً [نآ] ی تقو [ای]
نآ و دوری م ی نزهنید ی اهتسد رد [و] دتفای م
حیقو [و] دروای مرد دادیبوداد ربنم ی لایاب ردق
ی م راک هب افرع و امکد هب تبسنا ار ظافلا نیرت
توافتی ب، ریبیری و وطنیمه دننیشنب دیاب همه، درب
رد اقا نآ [ی تقو] ای؟! دنراوید رگم؟! دننگ ماگذ
تبسنا ار تارابع نیرتکیکر و نیرت حیقو ش باتک
راکهچ دیاب هرخلایاب، دربی م راک هب ن انگرزب هب
!دناهدش هفخ همه هک [الاعف هنافساتم] بخ؟! درک
نم و هدوب م هق باس زا هک تسای اهلسم نیا
یریگتهج، ق باس نامز نام هر دی تدتسه مدای
هملاع] اقا موحرم ی اهت تبحص رد ام هکی یاه
س اسار ب میدرکی م ساسحا، میدیدی م [ی نار هط
دنتساوخی م .دسری م ن اشعمس هب هک تسای بلاطم

دندک نشور ار لئاسم و ماہفا

ی م ہر خصم [ار ناشیا] و دناہتشون باتکن لآا
تسا فسأتی اج] ام ی ار بی لیذا عقاوی نعید! دندک
غیلبت و مدعو و تیرد غیلبتی عدم ہک ی امزود [ہک
ن وُعَبَّيْفٌ لِّوَقْلًا نَّوُعَمَتْسَي نَيِّدًا ، دَائِع رَّشِبَفٍ
ءَاوَسِدِ مَمْلِكِى لِاِوَلَاعَتِ بَتِكَلَّالِ هَآئِى لُقُ (اید¹) هَسْحًا
2 ﴿لِلّٰهٖ لَّا اِدْبَعْدَ لَّا مُكْنِيُوْا اَنْنِيَّاسَت﴾، [این گونه عمل
کند].

و ردص هُعد ، تاهبش لابق رد همنأ شور دوبل باقتسا

م ہ ام هُمنأ هُريس و شور . تسام بتکم نیا
و لئاسم زال باقتسا و ردص هُعد ، ردص حرشد
ابہک منیبی م ام تقون آ ؛ دوب تیفیک نیا ہب بلاطم
دوشی م ہتخادرپ لئاسم ہب یرگید ی اہشور
شپید ، شپید لاس ہد ود ہک ی اہیضق نیمہ رد
ات ، دندرک حرطم ی داخلا تاهبش ی دارفا [و] دمآ
دارفا ، تشاد ی ماء ہُبنج بلطم [نیا] ہک ی تقو
ی ماء ہُبنج اید [ہچرگ] ؛ دندزب فرح دنتسناوتی مذ
ہک نیمہ اما . دوب ہشدخ دروم اید ، دوب مک شا
ی اہہبنج ہب [و] دش جراخی ماء ہُبنج زال ہئسم
کیلاصا ، دیسر ی ساید و ی عامتجا و ی ساسحا
! دش ضوع ہئسم ہعقد

فرح نیا اقا» ہک دوب نیا تبحد ہک ی تقو ات
، [دیوگی م ار] نیا تایا : لیلد نیا ہب ، تسا طلاغ
[دیوگی م ار] نیا لقع [و دیوگی م ار] نیا تیاور
: درکی م ی ط ار ش دوخ [ی داء] ل اور ہئسم ، «
ی م باوج م ہب [و] تفگی م نآ ، تفگی م نیا

18¹ ہُئیا ، رمز هُروس
64² ہُئیا ، ن ارمع لآ هُروس

تفر [ی یا جنأ به] هیضه عفدکی ی تقوی لو؛ دنداد
ن او جنید دیراد امش: [تفگن یفرط زای کی هک]
نم: تفگ [ی رگید و] «! دیر بی منید زار ماه
»! «ی ر بی منید زای راد و تای مر بی منید زار مراد
کی بهش دوخی ملعی ار جمن آزا ثحبه عفدکی
، دارفا [و] تشگردی سایسد و ی ساسحان ایرج
! دندیشک ریشمش رگیدمه ی ار بر رگید

زار ی شان همه هانیا: [تفگ] هک اقا ن آ ای
دز لوان آزا لاصا «! [تسا] هانایفوصت ار کفت
کی [هک] هقیق [بهت محر دص] مه زاب! ن اباید به
هچ ای دندرک زمرت دعب و دندما ار هار رادقم
! دندرک

ما در جواب او هیچ نگفتیم؛ نه گفتیم: «دین
مردم را داری از بین می بری»، نه گفتیم:
«اخلاق [را از بین بردی].» [فقط گفتیم:] «آقا
این حرف [شما]، این هم جوابش!» حرفی
[دیگر] نزدیم. [حتی در] بعضی جاها دیدید که
تأیید هم کردیم؛ گفتیم: «این [حرف شما] درست
است، آن [جوابی که به حرف شما داده شده] غلط
است!» غلط جواب دادند دیگر! غلط، غلط است؛
حالا عمامه داشته باشد یا نداشته باشد، به من چه
مربوط است؟!!

هذ، «ی در ب نید زار مدرم نید»: میتفگ هذ
هذ، «ی درک هارمگ ار مدرم یاهن اوج»: میتفگ
هذ، «ی در ب نید زار مدرم تادافتعا همه»: میتفگ
: میتفگ هذ، «ی نکمی هداقتساعوس ی راد»: میتفگ
زار کیچیه؛ «ی نکمی ی لاد ار تلد قد ی راد»
میتفگد ی اهلسم چیه و میدزد اهفرح نیا
دعبه تبلا. میدز ار نامفرح و میدرک ار نامتبحص

ردی شریذید دیایم رظنیه به که روطن آ» : متفگم ه
نم ساسحا که تسای زیچنیا و «تسیند راک
مدرمنید [یاعدا] و ندادش حفه به ی راک و تسای
درادناهنیا و [وا طسوت] ندرک بارخار
این روش، روش خوبی نیست که انسان بیخود
و بیجهت [به کسی تهمت بزند].

لعف تيجد تاهبشده بی نارھط اللھتیا خساپ یہا ی لو لوقو

این مطلبی که ما در صحبت‌های اخیرمان به
آن پرداختیم، قضیه‌ای بوده که حتی مربوط به
سالهای پیش بوده. از سال‌های پیش بزرگان در
کتبشان مطالبی را می‌گفتند که طبعاً جای سؤال
بود و [شبهاتی] پیش می‌آمد و از ما سؤال
می‌کردند که این مطلب چیست که شما می‌گویید:
«من آقای انصاری [همدانی] را در حدّ پیغمبر
می‌دانم»؟ حالا ما یک تصویری از یک پیغمبر
داریم که آن تصور اصلاً ما را [به اشتباه
می‌اندازد].

یہا عایلوا ماقمزا ، مدعلها زای خرب ی تد دناد ہناماوع ی روصت

بنده یک وقتی به مناسبتی منزل یکی از آقایان
معروف طهران بودم که فوت کرده است. مجلسی
بود [که] تقریباً ده‌پانزده تا از ائمّه جماعات
طهران هم حضور داشتند. منزلشان در همان
خیابان‌های پایین [شهر طهران بود]. آن شخصی
که خودش صاحب منزل بود، یک شخص خیلی
معروف و مشهور به فضل بود و خیلی هم نطق
بود. صحبت این شد که یک شخصی - که او هم
فوت کرده و از شاگردان مرحوم آقا [علامه

طهرانی] بوده - گفته بوده: «حضرت رقیه مقامی دارد که از انبیا هم بالاتر است.» یا اینکه مثلاً: «انبیا باید دست شفاعتشان را به سوی حضرت رقیه دراز کنند.» حالا من در عبارت شک دارم [که] این بوده یا آن بوده. یا [مضمون حرفش این بود که حضرت رقیه از انبیاء] بالاتر است یا باید [انبیاء به حضرت رقیه] توسل کنند.

هَرابرد ماء لها زای خرب دودحم تفرعم هَیقر ترصد هاگیاج

ی لیذ هیضه نیا زای، نایفارطا یّ تد و وا
 نانچ «!؟ دوشی مروطچرخا» : هک دندوب هتفشآر پ
 نیا رخا» : هک [تفگی م ی داعبتسا تلاد] کی پ
 راهچ ی اجب ار شدم [ار «ءایبنا» مُملک] ایبنا
 ی مات هذ او دده تشه تفه دودح دیاشد [، تکر ح]
 ترصد و] اجک دنراد هک ی ایحو ماقم و (!دیشک
 مرتحم هَیقر ترصد بذ هتّبلا «!؟ [اجک هَیقر
 رتخد و مینکی م ترایز ار ناشیا م ه ام و تسا
 .تسا ماما

دنچ، تسه شرف کی هَیقر ترصد مرد رد
 رد ی لاق و شرف کی م اهیدید م اهتفر هک هعقد
 ی رتخد فرط زای هیده ارهاظ هک دنانهتفاب ناهفصا
 ، هداد افش هَیقر ترصد و هتشداد ی ضرم هک هدوب
 : [هتشون] هلاس چنپراهچ رتخد [نیا فرط زای]
 هدید «! هَیقر ترصد مدوخ ی زابمه هب میدقت»
 تمسق رد [هک دنیبی م] دور پ ی سک رگا!؟ دیا
 تسا ی با هچیلایق کی ، رانک تمسق نآ ، رسلااب
 میدقت ، نالاف فرط زای هیده» : هتشون شیریز [هک]
 «! ناهفصا زای نالاف ، مدوخ ی زابمه هب

شما نگاه کنید آن آقا هم همین را می گوید! آن

آقایی که ماشاءالله عمامه [اش] این قدر است و ریش هم که تا کجا رسیده! (مثل اینکه بعضی‌ها یادشان می‌رود ریششان را اصلاح کنند، همین‌طور پایین می‌آید دیگر!) این [آقا] میزان معرفتش نسبت به حضرت رقیه همین قدر است [که] هم‌بازی چهارپنج ساله بوده و در همین حد بوده و در همین حد هم [می‌گوید]: «احترام امام واجب است، احترام فرزندان امام لازم است و ما در همین حد احترام می‌گذاریم و می‌رویم و [زیارت می‌کنیم].» و همین آقا وقتی که با یک جمعی صحبت می‌کند می‌بینیم پشتش را به ضریح کرده و نشسته و صحبت می‌کند! همان کسی که این فکر و عقیده را دارد این‌طور هم هست!

بادآ به دیلقت عجارم زا ی خرب ی هجوتی به ع یقبه منا ترایز

بحاص دارفا زا ی ضعب مدوخ مشچ اب هدنب
ماه دید ع یقب ن اتس ربقر د ار - ات و دی کی هذ - هلاسر
ی مذ مسا! دندوب هتفر همنآ ربقر مد ات ن یلعذ اب [هک]
نیا ی نعید! اتسا [تفرعم] روجکی [م ه] نیا. مر به
ن اتس ربقر دیاید ده اوخی م هک ی تقو [دیلقت عجرم]
ترایز دراد ار زیچه چه؟! دنکی می هاگذه چه ع یقب
ار ماما؛ دنکی م ترایز ار گنسد دراد؟! دنکی م
دنکی م ترایز ار ماما هک ی سک! دنکی مذ ترایز
ات هلاصاف! دوری مذ ش ای رتمهسد ات ش فک اب هک
؛ اتسا ربقر اترا هچه! رگید اتسا رتم راهچهسد [ربقر
ماما و رقاب ماما و داجسد ماما و نسد ماما ربقر
ملاسلام هیلع ق داصد

هک اضر ماما [ترایز] ی ارب [صخش] نیا

دراد یراکهنیا و هرقد و رمرم و هچیلاق و لاط
 لاط و هنیآ صخشدنیا سپ. دروآی مرد ارششفک
 تشفک [و] تسا ماما اجنیا رگا. دنکی مترایز ار
 مزات! تسا ماما ات راهچ هک اجنآ، یروآی مرد ار
 تو بارظنزا مھی نعی؛ دنتسه م حاضر ماما نار دپ
 راهچ اجنآ! دادعت رظنزا م و دنراد تایضف
 یروآی مرد ارششفک اجنیا! تسا یرکی اجنیا تسات
 یرمشفک و یریاپم اب یرتمرهچسد ات اجنآ و
 رگا یرعی! یرکی مذت رایز ار ماما و تسپ! یرور
 دراد، میفاکشب ار هئسم و مینک هاگن ار نطاب
 نآ] تسا کاخ [ربق] نآ؛ دنکی مترایز ار گنس
 هناد کی یرکی [ره ار ب]؛ تسا کاخ [مھی کی
 ،دنتشاذگی مذ م رگا. شیلاب دناهتشانگ م گنس
 !تسیک [یر بر بق] مادک میدیمهفی مذ لاصا ام

مدرم ههمه، اقا» : دنیا مرفی م دادد یر اقا یر تقو
 دیاب؛ تسین یر خوش فرد، فرد نیا «!دنا یر یا هب
 ناگرزب نیا. تسا یر فرد هچ نیا [ک] درک رکف
 و قمع تل باق، دراد زغم ن اشفرد ایلوا و افرع و
 دیاب، تسین درک هر خصم و راعش؛ تسا ن تفاکش
 بتفر نآ [قمع] رد

من در همین عمرهای که در تابستان مشرف
 شده بودم، یکی از همین آقایان قم [را دیدم].
 اسمش را نمی‌برم؛ برای چه ببرم؟ می‌گویند:
 «چرا اسم می‌بری؟!» خب اسم نمی‌بریم! خاطر
 همه جمع! خیلی شخص معروفی [است]. بسیار
 بسیار معروف است. داشتیم به [قبرستان بقیع]
 وارد می‌شدیم، من کفش را در آوردم. اتفاقاً [او هم
 آنجا] بود. گفت: «آقا کفش را هم در می‌آورید!»
 گفتم: «بله! شما هم در بیاورید!» گفت: «بنده؟!»

گفتم: «بله! شما هم در بیاورید، اینجا حرم ائمه است! حتماً باید زیر پایتان فرش و قالی کاشان بیندازند تا [کفستان را] در بیاورید؟! یا در طلا باشد؟!» جورابتان کثیف می‌شود برگردید در هتل بشوید! او هم [کفشش را] در آورد. یک سری تکان داد و گوش داد! بنده خدا باز هم توفیق پیدا کرد! و الاً بعضی‌ها می‌ایستند و می‌گویند: «نه‌خیر آقا! به چه دلیلی؟! کثیف است، فلان است! نه‌خیر [با کفش وارد شدن] اشکال ندارد!» از این بازی‌ها [در می‌آورند] که ما خودمان هم هزار تایش را بلدیم! ولی این بازی‌ها را دیگر جلوی ائمه نباید کرد؛ آنجا دیگر دُم شیر است؛ با دُم شیر نباید بازی کرد! ما باید این بازی‌ها را برای جاهای دیگر به کار ببریم! داریم همه [چیز] را بازی می‌بینیم! ولی آنجا دیگر چرا؟! آنجا نباید این مسائل را [مطرح] کرد. بله اینها همین‌اند؛ فهمشان در همین حد است.

هَیْقَر تَرَض مَاقِم هَر اِبْرَدِی نَارِهَط هَمْلَاع رَض اهیلع الله ملاس

ترضد هاگیاج رکنم، صخشن آهک [اجنآ ام میدما لزنم هب دعب و میتفگن چیه]، دش هَیْقَر اجنآ دیتفر: دنتفگ [ی نارهط هملاع] اقا موحرم هتفر اجنآ هب ی اهلسم کیدی ارب) «؟دوبد ربخه چه نینچ ن مض رد، هلب»: متفگ ناشیا هب (.میدوبد: دندومرف ناشیا هعفدکیدی دعب «.دش مه ی تبحصن ماد هبل سوتتسد ایبنا هک درادل لاکشا هچبذ» نآ «؟! درادل لاکشا هچ؟! دنتک زارد هَیْقَر ترضد هلسم [هَیْقَر ترضد هاگیاج] ام ی ارب مه عقوم [ن اگرزب رانکرد] گنهر فنیمه رد ام؛ دوبدی

هه اهنيا» :دنتفگ .ميدوب هدينش ار اهفر د نيمه
اروشاء زور [رد] هيقر تر ضد دق عافترا نامه
«!دنكي م هاگن

هرابرد هابتشا تواضق ليلد ،ييارگرهاظ تسا هيقر تر ضد هاگياج

رد شيب لاسد دصراهچورازه هه اهنيا ي نعي
عافترا طقف ناشمشچ !دنكي م هاگن عافترا نيمه
تسا ردقن يا هلاس چنپراهچ رتخد كي .دنيبي م
ساسارب اهنيا !تسين هه نيا زا رتشييد ؛رگيد
،دنكي م تواضق دار فاهبت بسدرتم و مكو و رادقم
تر ضد] نيا هه [دندادي من] !تيونعم ساسارب هه
ي ط ي ريسد هه چ ملاء ن آ رد ،هدش ديهش هه [هيقر
هديسر ي ياج هه بن لآ !هديسر اچك هه بن لآ و هدرک
زارد ش تمس هه بت عافش تسد دياب ايينا هم هه
هاگن هه دوب هه كي رتم كي ن امه هه [اهنيا اما] .دندك
!تسا ماما رتخد ،هلب» [:دنيوگي م طقف] !دنكي م
نيا [هه ميركشتم] !نونم ي ليخ «!تسا مرتحم
و ي تشاذگ مه ي مارتدا كي نيسد ماما هه ردق
!تسا مرتحمان [ش رتخد] هه كي تفگن

ي اء تر ضد هه دياب مز علاولوا ن اربمغيپ دندك لسوت رغصا

رغصا ي اء تر ضد :منكي م ل اؤس امش زانم
امش !دوب رتک چوک هه وا ؟دنيبي م دده چرد ار
لفط كي ؟دنيبي م ي دده چرد ار عيضر الله دبع
مهن لآ !رگيد دوب هه امش ش .دنيبي م هه امش ش
كين لآ اي !؟تسا ي ردقن يا هه امش ش لفظ ن امه
تر ضد هه دياب مز علاولوا ن اربمغيپ هه كتسا ي ياج
!مز علاولوا [ن اربمغيپ] ؟دندك لسوت رغصا ي اء
ن اربمغيپ !دراد دوخ ي اچ هه ربكا ي اء تر ضد

دندکل سوت ر غصا ی لع تر ضد هب دیاب مز عدا ولوا
!دتفید هار ن اشراک ات

نایب ار رگیدکی اب ءایبنا هبتر توافتن آرق دنکی م

و ی حو ماقم ،اقآ» : [دیوگی م اقا نیا] تقون آ
[ألئسم] نانچ «! [تسلاب رایسب] ایبنا [ماقم]
ی سک چیه تسد هک [درُب لآاب ار ایبنا و ی حو
ام ی ارب ،دنراد ی یلاب ماقم ایبنا ،هلب!] [دسرن
[ار ایبنا ماقم فلاتخا] ن آرق دوخی لو ،دنام رتحم
دنکی م نایب

نودب ار قیاقد هک تسا دیحوتی باتک ،ن آرق دنکی م نایب فیرحت

ی زابی تراپ باتک ؛تسا دیحوت باتک ن آرق
خیرات هک ی تقو ام .تسین ی شنیزگ باتک ؛تسین
ار اهفرد ی ضعب ؛مینکی م ش نیزگ ،میسونی م
!تسین ماظن ح لاصه» : [میوگی م و] میسونی مذ
ی اهت موکد و ق باسد ماظن زا هک ی دارفا [لثم]
مظعلا ناطلس [خیرات] و دنتشونی م خیرات ی لبقة
ی م ار اهن اطللسا] ن ب ناطلسا ن ب ناطلسا و
!دنتشون

یادتان می آید ما یک وقتی سابقاً خودمان بالای
منبر می رفتیم و این حرفها را مسخره
می کردیم؟! همین حرفهای «سلطان بن سلطان
بن سلطان... خاقان بن [خاقان بن خاقان]!»
[اگر] این کتابهایی که چاپ شده و برای زمان
قاجاریه و زندیه و صفویه [است] را نگاه کنید،
«سلطان بن سلطان بن سلطان، خاقان بن خاقان
بن خاقان» و همین طور [از این] چرت و پرت
[دارد].

می‌نونک ی خیرات بتک نیودت ،ن آرق فلاخرپ تسا ی شنیزگ

نیمه بهد اهنیا و تسا نیمه لئاسم هرخلآاب
می‌نارن آ و دنسیونیم ار نیا ،دنیایم تیفیک
ی‌هاهراک ،دننکیم کزب ار ن آ و نیا ،دنسیون
لوپ دیاب هرخلآاب .دننکیم فذد ار ش فلاخ
دوشی‌م دیدهدت ،دریگدل و پدها و خذم هرگا !دریگد
تاریخ‌هایی که الآن می‌نویسند همه گزینشی
است . چندی پیش بود بنده یک کتاب سه‌جلدی
تاریخ راجع به همین مسائل [انقلاب] دیدم . اصلاً
اسمی از مرحوم آقا [علامه طهرانی] در آن کتاب
نیست ! درحالی‌که خود آن نویسنده از همه‌کس
بیشتر می‌داند که ایشان مهره اصلی در این مسائل
بودند . به‌خاطر اینکه ایشان ، مرحوم پدر ما را
می‌شناخت ، در مجالس [ایشان را] می‌دید و [با
هم] صحبت [داشتند] . چرا باید این‌طور باشد؟!
چرا ما نباید امانت داشته باشیم؟! چرا باید
گزینشی بشود!؟

و ربمغیپ نایم ،قیاقد نایب رد ن آرق درانگی‌مذت وافت نایفسوبا

تسار ب ن آرق ؛تسینر و وطنیا ن آرق ی‌لو
دیحوترد .تسا دیحو تبتاکن آرق .تسینضغبو
دوشی‌مذ هتشدانگ قرف نایفسوبا و ربمغیپ نید
،دیحوترد .دشاب صخشم دیاب مادک ره هاگیاج
رگا [ی‌تد] .دشاب شیاچ رس دیاب زیچ همه
به دیاب ؛میوگد غورد وا به دیابن تسا نایفسوبا
رگا !دشاب !؟تسا نایفسوبا .میوگد تسار وا
[مه زاب] تسا ملاء درف نیرتدب [هک] تسا دیزید
داد و تبه‌هک ار ی‌تناما .میوگد غورد وا به دیابن

بَلَط و تَزَا رِگَا . بِي هَدْبَس پ دِيَاب ؛ بِي نَك كَاسْمَا دِيَابَن
بَذَك هَد ت دَاهَش دِيَابَن ، دِر كَت و عَد ت دَاهَش [بِي اَدَا]
نِيَا س لَجْم ن لَاف ر د ن م ، اَقَا » : ت ف گ ر گَا . بِي هَدْب
« ! بِي دَزَن ، رِيخَهَن » : دِيِيو گ ب ا مَش « ؟ م د ز ن ا ر ف ر ح
[لَا و] ! بِي يُو گ ب [ع قَا و ف لَا خ ر و ط ن يَا] بِي نَا و تِي مَن
ن تَش ك ! د شَاب ! ؟ ت سَا دِي زِي ! بِي ا ه دَاد م ا ج نَا م ا ر ح رَا ك
م ه ا ر ش ر د پ ا د خ و ش د و خ بِي ا ج ر س د ش ن ي س د م ا م ا
بِي ا ج ه ب ت س ه م ه ر خَا و ل وَا ن و ع ل م ، د ر و آ بِي م ر د
، د ن كِي م ب لَط ه ك بِي ت دَاهَش [ل ا ب ق ر د] ا مَّا ؛ ش د و خ
هَد ت دَاهَش دِيَاب بِي هَدْب ت دَاهَش بِي هَا و خِي م ر گَا
، ب ت ك م ن يَا . بِي يُو گ ب غ و ر د دِيَابَن ؛ بِي هَدْب ق د ص
. ت سَا ن ي س د م ا م ا ب ت ك م

ت ح ل ص م ن و د ب ق ي ا ق د ، ن ي س د م ا م ا ب ت ك م ر د

دوشی م ن ا ی ب ل ط ا ب ی ا ه ی ش ی د ن ا

اگر امام حسین کارش مثل ما بود و مثل ما
می گفت: «اینجا صلاح است دروغ بگویی، اینجا
صلاح است که این کار را [انجام بدهی].»
آن موقع دیگر ما برایش گریه نمی کردیم! من یکی
برایش گریه نمی کردم! من یکی برایش عزا
نمی گرفتم! ابداً! من برای امام حسینی عزا
می گیرم و گریه می کنم که تمام کارش و اعمالش
با هدفش تطبیق کند. آن امام حسین، امام حسین
[واقعی] است.

تا دم مرگ آن حریت و آزادگی و صداقت
خودش را نگه می دارد. نفس آبیّه ای را که دارد،
تا شب عاشورا نگه می دارد؛ می گوید: «هر کس
می خواهد برود، برود؛ اینجا نماند. من بیعتم را
بر می دارم!» گرچه در همین جلسه [شرح حدیث]
عنوان [بصری] قبلی گفتم: «کسانی که شب

عاشورا امام حسین را ترک کردند، فعل حرام انجام دادند و مستحق خلود [در جهنم] هستند؛ چون دفاع از امامِ حیّ شرعاً واجب است.» حالا [امام حسین را ترک] کردند؛ ولی به نظر من [طبق] آنچه ما از امام حسین می‌دانیم، گمان می‌کنم امام حسین اینها را هم ببخشد! می‌گوید: «همین قدر که ما را نکشتید [شما را می‌بخشیم].» دیگر حالا [درباره] آنهایی هم که [با قتل حضرت جنایت] کردند، [حضرت] خودشان می‌دانند [چطور حکم کنند]؛ ما نمی‌دانیم. ولی آنچه ما از آن فتوّت و مردانگی امام حسین می‌دانیم [این طور نیست که] خودش به یکی بگوید بروید و بعد عذاب کند! من چنین تصویری ندارم. نمی‌دانم درست است یا نه.

ام یارب هکتسا نیسد ماما، نیسد ماما نیا
 همه رد؛ تسوگلا، اهاج همه و دراوم همه رد
 : [مپیوگی م و] دزغلی ما پاهنا رد هکی یاهت یعقوم
 بیع، مینک در ی لبسریز ار ی کینیا رگا! ناه»
 نآ لاماد بخ و! مینکی ما هر ار نیا لاماد! درادن
 «. مینکی م ن لاف ار

و بذاک ی شیدنات حلصم تبقاء زا ی تیاکد تیعقاو نامتک

رد، بلاقنا زا دعب قباس نامز نامه رد
 یکی یارب [که] ن مؤم کی یوربا، ی امانزور
 نآ هب [و دوب] هدش هدرپ دوب اهناتسر هشد نیا زا
 شنایر ج رد هذب [و دوب] هدش هدرپ تمهت ادخ هذب
 هتفگ لوئسم ی اقا [هب دوب] هتفر ی صخش م دوب
 «! دیدر بار صخشنیا یوربا! اقا» : [دوب]
 ! مینکی مذ [هابتشا] ام. تساتسرد، ریخند.

م‌هتفگ امش هب [لابق] ؛تسا لصفم شنایرج
،دندرک قیقت ،دنداتسرف [اجنأ هب ار ی دارفا دعب]
رد لاماد بخ: دنتفگ .تسا غورد هک دش مولعم
«!دیریگب سپ [ار بلطم نیا] همانزور

همانزور یوربا !دوری م همانزور یوربا -
ی م نیبدب همانزور هب تبسن مدرم .دورب دیابند
دنوش

یوربا ،درادذبیع دورب ن موم یوربا !بجء
!؟[درادل اکشا] دورب همانزور

!تسا رتهب هک [باطم حلاصا] نیا آقافتا
فردت قاصد اب ی همانزور دننیب [مدرم] ی تقو
رتهب هک هتفرگ سپ ت قاصد اب دعب ،هدز ی فلاخ
منکی م بجعتنم !دنکی م ادیب و ربا رتشیب و تسا
!دندی من ص یخشت ار اهرایعم نیا مدرم روطچ
رگا .تسوربا یارب [فردن تفرگدس پ نیا] رگا
یسک !بخ ی لیخ ،تسا تدوخ [تیناسفند] یارب
[ات] درذگی م راگزور هرخلأاب ،تسا روطن آ هک
ی تیعموم نامه رد [صخش] نیمه دوخ [هکنیا
هب ن لا ار ع قومن آ فردن امه هک دوشی م عقاو
وربا آ لا و دشاب روطنیا دیاب» [هک] دنیوگی م وا
[م ه] ش دوخ !رگید روخ !روخ لاماد «!دوری م
زور کی ،دراد ار قطنم ن آ هک ی سک ن آ !دیمهف
وا و دوشی م راتفرگ قطنم نیمه هب ایند نیمه رد
نیا !دنکی م ی سرباسد وا زا و دنریگی م ار
روطچ هک تسا ی قیقد و مهم ی لیخ باطم و هئسم
.مینکن ی طختن نیز او م زا دیابام

نودب ار ناربمایپ ی عقاو هاگیاج ن آرق

دنکی م نایدل وادتم ی اهی شیدنات حلصم

ی بیجء دیحوت باتک ی لیخ ن آرق نیا آ عقاو

ناشدوخه چنآ ربه فاضا و دئاز ار ناربمغیپ بتسا
 تیعموم ؛ دنکی منس ییقت ، دنتسه عضمون آ دجاو
 ترضد ، دوواد ترضد ، میهاربا ترضد دوخ
 ترضد ، سنویپ ترضد ، حوند ترضد ، نامیلس
 ترضد . دیوگی ماری سوم ترضد و رضد
 ش دوشلوسر [و] هدناسری ربمغیپ هباری سوم
 ی صخش شپیدار وت» : دیوگی ماری لو ، هدرک
 نم هکی ماعن آ» : دیوگی ماری وت هبار هک متسرفی م
 دروخی منرب ادخ هبار مه چیه «! ی رادن وت مراد
 مد ، دریگب رظن رد ار ش دوش تخلصه لاد هک
 هک لاد [ک] درواید باسحهبار تلسر هانگتسدو
 ریزی سوم ترضد ، دنزی ماری فرحنیا دراد
 ربام رارق رگم ! دوربل او سدریز ! دوری مل او سد
 مدرم لیوحت رعش و راعش باتک کی هک تسانیا
 مدرم لیوحت مهف باتک میهاوخی مام !؟ میهدب
 بتسا مهف باتک ؛ تسین رعش باتکن آرق . میهدب

ار دوواد ترضد هابتشا تواضف ، ن آرق

دنکی مویکم

ی تقو رد ، دنکی مویکم ار دوواد ترضد
 مویکم ار وا ! بتسا ربمغیپ دوواد ترضد هک
 نیا رد ار دوواد ترضد دعب و دنکی م
 هچ هبار امش» [ک] دنکی مویکم مویکم
 رثکا درف [ساسا رب تیناقد] هبار مکدل یلد
 نیا اب] «!؟ ی باسد و لیلد هچ هبار !؟ ی داد
 نکم هک دناسر بار نیا دهاوخی م [مویکم
 ردی لو ، دشاب [م] ربمغیپ ی تدناسنا بتسا
 ، دشاب هدرکن روبع زونه ، لاثم و خزر بملاع
 دشاب هتشد دوجو ی صئاقند و ی یاهداریا زونه
 ی م ادخ و . دنک فرطرب ار صئاقند ن آ دیاب هک
 هجوت ماری وا ، هانحصد نیمه هطساو هبار تساوخ
 ثعاب هک دراد دوجو ی اهصیقند هچن لآ هک دنک

می مکلم و د ن آ هبت بسنه کی تو واضع رد ه دش
 مُهْنِمَ عَزَفَفَدُوَادِی لَع اُولُخَد ذَا ۱) دنک هابتشا دنک
 ضِعْبِی لَع اِنضَعْبِی عِبْنِ اَمَصَد فَخَت لَا اُولَاق
 ء اَوْسِی لِا اِنْدَهَا وَ طِطْشَتْ لَا وَ قِ حَلَابِ اِنْبِیْبِ مُکْحَاف
 ءُجَعْدَن وَ عَسِتَو عَسِتْهُ لَی خَا آدَه نَا * طَارِصَا
 ی ف ی نَزَعَو اِهینل فکأ ل اَقْف ءَدِحَو ءُجَعْد ی لَو
 ی لِا ک تَجَعْد لِ اَوْسِب ک مَلْظ دَقْل لَاق * بِ اَطِخَا
 دندش در او دوواد ربه کی نامز رد] « 1) ۱) هَجَاعِد
 نانا و دش ک انساره نانا هدهاشم زا دوواد و
 ی ارب رفت و دام ، شبام نارگنه ک دنتفگ
 رب ام زا یکی و . میدما و ت دزدی هاو خداد
 ام نایم رد سپ . تساهتشاد اور متسدی رگید
 فاصنا و لدع ریسما و نکت و واضع ق د ه ب
 و تیاده تسار هار هب ار ام و وشم ج راخ
 ن مردار بی رنگی م که ص خشن یا . امذ داشرا
 ، دشابی م شیم ددع هذ و دوزی اراد و تساه
 رد ، مشابی م شیم ک ی ک لام طقفن م هکی لاحرد
 و دنکی م ه بلاطم ار شیم ک ی ن امه ل ا د نیع
 ن انخساب و دروآرد هب ن م گنچ زا ده اوخی م
 باتع و باطخ دروم ار م نوز و ماند و تشرد
 رد ارب نیا : تفگ دوواد ترضد . دهدی م رارق
 اب و تساهتشگ ج راخ فاصنا هداج زا و ت
 ک ی ن دومذ ه میض رب ی نیم دوخ تساو خرد
 اور متسد و ملظ و ت هب دوخ ن ادنفسوگ رب شیم
 نیا ده اوخی م که هدرک دوخید . [تساهتشاد
 ملظ» ؛ (ک مَلْظ دَقْل) «! دریگب مه ار یکی
 دیمهف ه عفدکی ؛ (ه اَنْتَف اَمْنًا دُوَاد نَّظَو) «! هدرک
 ن احتما رد مه وا و ه دودن احتما ! بجع [که]
 . رگید درک فلاخ هب تو واضع ! درواینده رمذ
 هچ که دیمهف اجنا 2 ؛ (ب اَنَاو اَعْکَار رَّخَو)
 که دراد دوجوی فعض طاقنه چ و ص قذ ل ناسم
 می فلاخ هب مکد فعض طاقنه ن ا هطساو هب
 می نایب حیرص ار وا فعض ن آرق و [دنک

24.1 ات 22 تایا (88) ص هروس

24.2 میا (88) ص هروس

يَا لَيْلًا كَتَجَعَدَ لِأَوْسَدِ كَمَلَّظَ دَقْلًا لَاقٍ ﴿١﴾ [دنگ
!جَعَدَ]

**دشر ی ارب ، عایبنا ی نآرق ی اهن اتساد زا دیاب
میریگب سرد دوز مهف**

باتک ؛ تسین راعش و رعش باتک ن آرق ! دینیب
روطنیمه دیاب مه امش» : دیوگی م . تسا مهف
ی مذقرف ربمغییریغ و ربمغیپ ، نم ی ارب . دیشاب
و برقت و اوقت و تفرعم نم ی ارب ن ازیم ، دنگ
و دوواد ترصد [تواضق] لاا و «.تسا درجت
و ی سوم ترصد ایضه و سنوید ترصد ایضه
!؟ دراد نم هب ی طبر هچ فسوید ترصد ایضه
هتفر و دناه دودش پید لاسد رازه هس [ای] رازه ود
!تسام هب طوبرم همه اهنیا [هک ی لاد رد] !دنا
امش» : دنیوگی م [ام هب ن آرق رد ن ایرج ن یال قناب]
، دینکی م هک ی تواضق رد مه امش ! دیتسه نیمه مه
«! دینکذ هجاء !تسا ق دینکذ روصت

اگر ما همین یک قضیه حضرت داوود را
برای خودمان سرلوحه و سرمشق قرار بدهیم
چقدر [مسائل] عوض می شود! همین چند روز
پیش، بنده خدایی آمد پیش من، راجع به یک
شخص حرفی زد و طوری حرف می زد [که
خیلی مطمئن بود]. تا این حرف [را زد] اصلاً
خدا شاهد است من نمی دانم چطور یک دفعه این
قضیه حضرت داوود آمد در ذهنم که زود
قضاوت نکنم! گفتم: «باید در این مسئله قدری
تأمل کرد.» اصلاً عجیب بود! با اینکه به او
اطمینان داشتم. او هم تقصیر ندارد؛ بالأخره بشر
است دیگر. من تحقیق کردم دیدم اصلاً از اساس
دروغ است! یک درصد هم این مسئله [درست]

نبوده. حالا اگر من همان موقع تحت تأثیر قرار می‌گرفتم و حرفی می‌زدم [و] آن حرف من منتقل می‌شد، چه مسائلی پیش می‌آمد؟! خلاف بود دیگر! [می‌گفتند:] «ای آقا! شما هنوز [اثبات] نشده رفته‌اید این حرف را زده‌اید!»

دشری‌ار بدو واد تر ضد ن اتساد زا دیاب ام سپ
 هَيْضَةً زَا دِيَابٍ؛ مِیرِیْگِبْ سَرْدَنْ اَمْدُوخْ مَهْفُو رِیْغَتْ وَ
 اَوْ لُخْدًا لِمَنْ اَلْاَهْيَايِي: مِیرِیْگِبْ سَرْدَنْ اَمِیْلِسْ تَرْضَد
 لَا مُمْهُو هُدُوْنَجُو نَمِیْلِسْ مُمْكَمَطَحِي لَا مُمْكَنْكِسْم
 وَ هَجُوْتْ نُوْدَبْ يَنْعِي (نورُ عَشِيَّيِ اَلْمَهْ¹) (نورُ عَشِيَّيِ
 نِیَا. دِنْرَاذْگِیْمِ اِپْرِیْزْ اَر اَمَشْ دَنْیَايِ مِ دِمَعْرِیْغَنْ ع
 نِیَا رَدْ دِیَابِ هَكْ دَهْدِیْمِ اَر سَرْدَنْ نِیَا اَمْ هَبْ [هَيْضَةً]
 هَاگِیَاجْ وَ تِیْعُقُوْمْ نَا سْ كَرْهْ یَا رَدْ، اِیْنِدْ مَاطَنْ
 !دِشَابْ؟ تَسَا هَچْرُوْمْ؛ دَادْ رَارَقْ اَر شِ دُوخْ

هَبْ نِ دِرْ كَنْدْ مَلْظْ رَدْ نِ نِ مْوَمْلَارِیْمَا شِوَر

تَسَا نَا رَقْ هُزُوْمَا زَا هَتْفَرْگَرِبْ، هَچْرُوْمْ

ن. اَمِیْلِسْ تَرْضَدْ اَهْيَا نِیْمَهْ زَا نِ نِ مْوَمْلَارِیْمَا
 رْگَا: دُوْمَرْفْ تَرْضَدْ هَكْ یِ تَقُو رَدْ تَفَرْگْ سَرْدَنْ
 تَسَدْ رَدْ اَر دِیْشِرُوخْ وَ نِ مِ پَچْ تَسَدْ رَدْ اَر هَاْمْ
 زَا اَر یِ یُوْجْ اَهْزَادْ كِي هَكْ دَنْهَدْبْ رَارَقْ نِ مِ تَسَا ر
 نِیْمَهْ یَا رَدَنْ نِیَا «مَنْكِي مَنْدْ، مِ رِیْگِبْ یَا هَچْرُوْمْ نَا هَدْ
 وَجْ اَهْزَادْ كِي نِ تَفَرْگْ هَيْضَةً نِیْمَهْ نِ وِچْ. تَسَا هِيَا
 یِ لُو، تَسَا زِیْرْ هَچْرُوْمْ. تَسَا مَلْظْ هَچْرُوْمْ زَا
 !؟ مِ رِیْگِبْ دِیَابْ اَر چْ. دَنْكِي مَنْدِ یِ قَرْفْ! تَسَا مَلْظْ، مَلْظْ

نَا سِنَا رَدْ، گَرْزِبْ هَچْ دِشَابْ كِ چُوْكْ هَچْ، مَلْظْ

دِرَادْ یِ نَا سَكِي عَوْسْ رَثَا

هَچْ، دِیْرِیْگِبْ وَجْ اَهْزَادْ كِي هَچْرُوْمْ زَا هَچْ اَمَشْ

¹ 181 هِيَا (27) لَمْذْ هُرُوْسْ

رار فو دیر ادرب در ایلم راز ه دنچ کنابل خاد ز ا
 [ن دود ملظ تهج ز ا] !تسا ی کی ش امهه .دینک
 [لائم و دروم] کینیا لاماد !دنکی منی توافقت چیه
 .دنیوگی م [ار لائتم نیا] تر ضد دودخ [و] تسا
 هچروم کین ناهد ز ا وج هناد کی [ن تفرگ] ی نعید
 ی ربارب [و] تسا ناسکی [گرزب ی دزد] ن آ اب
 ن آ هک ار ی ریثأت نامه دینیبی م امش و دنکی م
 ناسنا س فز رد ،گرزب تنایخ و گرزب ی دزد
 هار و درک داجیا نیا ار ریثأت نامه ،دنکی م داجیا
 ی منی راک ی سک ایند نیا رد لاماد ی لو .تسب ار
 هچروم ناهد ز ا وج هناد کی رطاخه [و] دنک
 ی منی هجوت م ه ی سک ،دنشکی منی ار ی سک ،ن تفرگ
 ایند ن آ [اما] «!ورب ن زب اقا» :دنیوگی م .دنک
 ،تسال دع ماقم هکی ماقم رد اجنآ !؟تسیچ هیضه
 نیر تلااب هکی سک ن آ رانک رد [و] دنروآی م ار و ت
 ی م مه لغب [و] دندهی م رارق هداد ماجنا ار ملظ
 رد هچروم ن آ تقون آ [هک] میراد تیاور .دنازنگ
 و دنکی م تیاکش ادخ شپ و دیآی م تمایق زور
 [ن م ز ا] هناد کی ملظه و ا :دوشی م ی عدم
 «!هتفرگ

ی منی ؛دنک قارغا دهاوخی منی نینمؤماریم
 .ملداعنم دیوگب دهاوخی منی ،دیوگب غورد دهاوخ
 ماظن رد .تسا نیا دیحوت ماظن دیوگی م [هکلب]
 ز ا ار وج کی هچ ،ی دزدب راز هرازه هچ دیحوت
 ،تسا هز ادنا کی ود ره ،ی ریگب هچروم ناهد
 دای دیاب ام ار نیا .تسا راقم کی هچ ود ره
 !رگید میریگب

کچود و گرزب دارفا ،ی هلاءایلوا هاگن رد
دنا دی ناسکی مارتحا

وقتی این را یاد گرفتیم، آن وقت تفکرمان نسبت به [جایگاه افراد] بزرگ و کوچک به یک سطح درمی‌آید؛ می‌شود تفکر عرفا و اولیاء. به کوچک همان‌طور نگاه می‌کند [که به بزرگ نگاه می‌کند]. ابن‌سینا دارد: «امک [معضاوت نم] ریعصلا لّجبیب هک دنکی ماگذر وطن ما هک چوک هب». ریبکلا لّجبیب و رتم ش یارب. دنکی ماگذر زب ص خشد کی هب ی سک رگا. دوری ما رانک هنزو و لوکساب و مزادنا نزو ولیک داتشهداتفه و صد الله‌اشام [هک] دشاب امش هعفدکی، دوشد دراو رد نیا زا [و] دشاب هتشاد! اه میوگی ما تسار! دیوشی ما دنلب ی هاوخی هاوخ و ا هب ی گنسرگ و تفرگ میژر اقا نیمه رگا لاماد ترسد دوشی ما دراو ی تقو؛ ولیک تصشد دشد و دنداد [! ی نکذ مه ماسد و ا هب هک] فرط نآ ی نکی ما مه ار ما ی اهم ارتحا نیا! ی لوکساب ما ارتحا دوشی ما نیا و لوط هب همه؛ تسای نمی شک و ی لوکساب همه و ی هلال دع و دیحوت ماگشیپرد. تسار تم و رادقم و ی نمی شک، رایعم رگید، نینمؤمار یما تیرایعم نآ دوخی وور دوری ما [هکلب]؛ تسین ضرع و لوط هلسم تقیقد و عقاو

لئاسم زای ضعب هک ی تقو قیاسد نامز رد ام ی ما هدهاشم ار [ی نار هط هملاع] اقا موحرم ار چلاثم هک دود بجعت [بجوم] نامیارب، میدرک [رگم]! دراد مامتها هچب نیا راک هب ردقنیا ناشیا مهم ردقچ ش یاضاقت و تساوخرد ندر و آرب، دشاب هچب ندرک تکاسد [بابن ما رگا لاماد!؟ تسای تیارب دعب لاماد، اباب و رب]؛ دنیوگب [دنتسناوتی ما تیارب دعب ی هاوخی ما ی نتسب رگا لاماد. مریگی ما تیارب دعب ی هاوخی ما پوت رگا؛ مریگی ما نیا] «: دنیوگب ن ار گید هب ای» [! و رب لاماد. مریگ

هجوته [هچب هب ام] «!نكش مارآ، ريگب [ار هچب
باستنا رطاخه هذ ناشيا ميديدي م اما .مينكي مذ
و ناشراك زالا صا [هكلب]؛ [ناشدوخ هب هچب]
نيا تسد دندمآي م ،دنتشادي مر بتسد ناشهتشون
زايكي هب و دندروآي م ،دنتفرگي م ار [هچب]
ي م هكي زيچن لاف دنتفگي م و دندادي م اهرتگرزب
دينكش تكاسلا ثم اي ؛ديهدب ماجنا ار دهاوخ

ما اين را حمل بر تواضع مي كرديم [و با خود
مي گفتيم]: «بالآخره تواضع است ديگر؛ بزرگان
همه تواضع دارند.» [اما] الان مي بينم تواضع
نبوده؛ يك واقعيتي را مي ديده؛ يك احساس
خاصي داشته. همان احساسی كه در آن مراتب
خيلي بالاتر، اميرالمؤمنين مي گويد كه اگر [از
ايشان بخواهند كه از دهان مورچه] يك چيز را
بگيرند [قبول نخواهند كرد]. يا آن شب، وقتی كه
در منزل آن ايتام و آن بچه ها مي آيد و چطور با
آنها سرگرم مي شود. اميرالمؤمنين نمي خواسته از
آنها دلجوئي كند، يا اينكه [مردم] بگويند: «آقا،
ديشب اميرالمؤمنين [به صورت] سرزده رفته
يكجا در فلان محله!» و بعد هم همه جا [و] در
جريده ها پخش كنند كه مثلاً [اميرالمؤمنين] رفته
به يك بچه يتيمي سر زده! نه! حضرت اين را
در وجود خودش مي ديده كه بايد اين عمل را انجام
دهد. امارتش، جنگ و خلافتش و اميرالمؤمنين
بودنش به جاي خودش محفوظ، ولي [مي بيند كه]
بايد اين عمل را انجام بدهد [و] اين كار بايد در
جايگاه خودش انجام بگيرد. اين مسئله است.

رَبْدَتْنِ اَي نَاعِم رِد و دناوخ مارآ ار ن آرق دياب

دومذ

روطچ هک تسا بیجعی لیذ هیضق نیا اذلام منافساتم .تسا بیجعی دیحوت باتک ن آرق هدنب کی مدید تقوکی ن م .میرادن هجوت لاصا تسا یاهداسم دأ رایسب ،دهدبش ریخ ادخ - ییادخ رگا !میناوخب دنت ار ن آرق: دیوگی م ربم ی لاب - دنت .دنتکی م ش حیحصت هکنلام ،میدناوخ م ه طلغ :تفگی م روطنیمه اَبترم «!دیناوخب دنت !دیناوخب ن دناوخ دنت ی ارب هک ن آرق «!دیناوخب دنتدنت» ش ای ناعم رد ،دناوخ م ارا دیاب ار ن آرق !اقا تسین بولقی اعم ان اعرقلان نورب دتیا الفاء ؛درک ربت دیاب هتیار ل لبج ی اعم ان اعرقلان اذه انلزنأ ول (1) ؛اهلأفقاً (2) لله ایشذنم اعصتم اعشذ

ترضد نایم ،ی تیرت تاکن نایب رد ن آرق درانگی منی توافتن ارفاک و سنوید

هک دوشی م ثعاب هک تسا ی اهلسم نیمه نیا فرطی ب باتک کی ن اونعب ن آرق هب میناوتب ام ی تراپ و هظلام چیه هک ی باتک کی ؛مینک دامتعا رد هک ی تایدنرچ نیا و ی شیدنات حلصم و ی زاب ن اونعب .درادن هار باتک نیا رد لاصا ،تسه ام .تسا لئاق شزرا همه ی ارب هک ی باتک کی ی هجوت م کرطاخه بار (سنوید ترضد) ش ربمغیب ی م رارق هذخاوم دروم ،دنتکی م رافک هب هک ی ا هچ ی ارب « :دنتکی م هذخاوم] دنشاب ؟دنرافک !دهد ی تسیاب !؟ی درک نیرفند هچ ی ارب !؟ی دما نورید !دنرافک اهینیا بذ «!ی درکی م ربص م ه زاب !؟دنتسین ن م ناگدنب رگم !دنشاب بذ ؟دنرافک هیسنوید رکذ ،ی هام م کشر د ی و رب دیاب زور ل هچ

24¹ هیا (47) دمحم هروس
21² هیا (59) رشد هروس

نَمْ تُنْكِي نِيَّانَا كَتَحْبَسَد تَنَّا لَّا إِلَهَ إِلَّا آلَ (ی: یوگد مه
 هُنَّ يَجْنُوْنَ هَا اَنْبَجَتَسَافَ) (: ديامر في م دعبد] .) ن يملأظلاً
 1؛ (مَغْلًا نَمْ «ما [او را از غم] نجاتش داديم.» نه
 [از] غم در شکم ماهی [بودن]؛ [بلکه] غم جهل،
 غم نقصان، غم ضعف و جودی و ضعف مراتب
 توحيد و ضعف تجرد. [از اين] اين غم [نجات
 يافت]. لذا حضرت یونسی که بعد آمد سراغ
 مردم، با آن حضرت یونسِ قبلی فرق داشت؛ با
 یک بینش و با یک افق و با یک بصیرت دیگری
 آمد.

قرآن دارد اینها را به ما یاد می‌دهد دیگر.
 می‌گوید شما هم باید به چنین مراتبی و به چنین
 مسائلی برسید و الا اگر قرار بود قرآن یک کتاب
 شعار باشد [ارزشی نداشت]. مثل [کتاب‌های]
 تاریخی که می‌نویسند؛ الآن تاریخی که می‌نویسند
 شعار است دیگر! اصلاً انسان به چیزی نمی‌تواند
 اعتماد کند. کتابی نمی‌تواند بخواند. گفتم [که] سه
 جلد کتاب تاریخ انقلاب می‌نویسند، اصلاً اسمی
 از ایشان [علامه طهرانی] نیست! خب [در این
 صورت] آدم دیگر به هیچ [یک از] نوشته‌های
 افراد نمی‌تواند اعتماد بکند. اما قرآن کتابی است
 که انسان می‌تواند به آن اعتماد و توجه و فکر
 کند.

2! ام عورثلا مويده نيا

س نويد موق رگتياده ايا : ل اوس كي هب خ ساپ

دوب رترب س نويد ترضد زا

موق و دوب س نويد موق رد هكي صخشدن آ : ذيملت

89¹ و 88 هـياً (21) عابينا هروس
 2) دشابی می‌سرد لوا زور اجنیا رد روظنم)

و عرضتو و اجتلا بهار اهنأ و تشادی م هگزار
؟ دوبس نویت رضد زار ترب، درکت و عدی راز
دوب تربت سیند مولعم، هذ: داتسا

درکی م قرفن اشتهاگدید اجنیا رخأ: ذیملت

نیا دیاش تهج کی زا بتسا تسرد: داتسا
هک دوبذ مولعم [ی لو]: هذش میهفت و ارد تهج
و ارس بهار رکف نیا یسک هچ. دشاب رتلااب
رارقش لدرار یی انعم نینچی سکه هچ؟ هتخادنا
هک دیوگی م ادخ انذ! ارگید هداد رارق ادخ؟ هداد

راوید رب دنپتسا هتشوژو *** شوگر دنا دریگ هکتسا نآ درم

رُظنْتَ لَا وَ لَاقَا مِیْ لَإِ رُظْنَا». رایعم دوشی م نیا

ن مؤملاً هُلاضُهُ مَكْحَلًا» ای «لَاقَا نَمِیْ لَإِ».

هکتسا تسرد ام یارب هیضق نیا دوخ نیمه
هاگزار یقحت هُدید به، مینکی م هاگزار فارا به ام
هک دیوگی م ایتکن کی [صخش] نیمه دیاش. مینکن
هدیسر زن آ به لاسد هاجنپ، تلضفو تملع نیا ابوت
ی دیحوت هاگدید نامه دوشی م نیا! ی شاب

هاگزه، ن آرق ی ناعم مهف اب همئا و ربمایپ

دنتخیری م کشان آ تئارق

ش کچش اهیآهیا رد! تسا بیجع ن آرق لاصا
هلئسم نیا نم یارب ی لیخ! تسا رکذت و هیبنت و
قداصد ماما [ای] ادخل و سر لاثم هکتسا بیجع
رخأ. دوشی م دوخی بدوخ زار دعبو دناوخی م ن آرق
و ارب ن آرق هکی ربمغیپ!؟ ارچ رگید قداصد ماما
ی م ن آرق دو عسمن با!؟ [ارچ رگید] هذش لزان
ش یادصد دو عسمن با! درکی م هیرگر بمغیپ، دناوخ
تِ وَصَبِ نَ آرَقْلَا اووَرَقَا» [دناه دومرف]. دوب ن یزح
ارچ بذب!؟ دوب اجکزار بمغیپ هیرگ نیا («ن یزح
ی م میراد ار ن آرق نیمه مام!؟ مینکی م هیرگام

[میونشی می تقو لاثم] ش قوف للاح! ارگید میناوخ
 لله ا رگذا مهبولق ع شخت ن ا اوتماء ن یذلا ن اید ملاً
 ی تلاد و یرثات هدر خکیا، (ق حلاً ن م ل ز ن امو
 کشا روطن یمه ربمغیب اما؛ دوشب ادیب [ام ی ارب]
 هک در کی م ریس ی ملاوع هچ رد ربمغیب! تخیری م
 دیمهفی م هچ هیآ نیا زا؟ مینک ریس میناوتی مذ ام
 زا کشا و دشی م ادیب ش یارب بلاقنا نیا هک
 !؟ هدوب هچ هیضه؟ دمای م ش نامشچ

**رد ربت ، دسافی لیلاد اب مدع لها زا ی خرب
 دنادی م هدیافی بار ن آرق**

ی نط " همه ن آرق" : دیوگی م اقا تقون آ
 تسا "هب بطوخنم" هب طوبرم و تسا "تلا دلا
 نم ن ع رخات نم هب تبسند تیجد" ههیش و
 تلاصا" اب نیاربان ،تسا دوجوم "هب بطوخ
 طقف ار ن آرق نیا ،" لیلدلاب تبتام لا تیجد مدع
 دنکد درد م اعمع تسد «میناوخد کربت ن اونع هب
 محتافس لاجم ی ارب [ن آرق] ی نعید! ل لادتسا نیا اب
 نامیارب و دیایی طسابلادبع کی! ارگید [دشاب]
 «!الله! الله! الله! الله!» دنیوگب همه و دناوخد
**ت آرق هئایم رد ن آرق ی راقق یوشد و نیسحت
 تسا ن آرق هب تناها**

این قدر من از این «الله! الله!» [گفتن] ها [در
 میان تلاوت قاری] بدم می آید، این قدر بدم می آید،
 این قدر نفرت دارم...! وسط [مجلس] قاری دارد
 [قرآن] می خواند، یک دفعه همه جمعیت نعره
 می کشند: «الله!» زهرمار! «الله» چیست؟! بگذار
 قرآنش را بخواند! یکی از این طرف، یکی از

¹ 16 هیا (29) دیدد روس

آن طرف، یکی از آن طرف [دیگر می‌گوید]: «الله اکبر!» فضا را از بین می‌برند، خراب می‌کنند، روحانیت و معنویت مطلب [از بین می‌رود]. نمی‌دانم این بازی‌ها از کی درآمده و ما هم همین‌طور داریم اینها را استمرار می‌دهیم؟! بگذار ده دقیقه قشنگ قرآن بخواند، مجلس حال و هوایی پیدا کند. «الله، الله» و «الله، الله اکبر» [گفتن] دیگر چیست؟! ساکت! اصلاً این اهانت به قرآن است که انسان این‌طور فضا را بشکند و آن تأثیر و معنویت، یک‌دفعه با صدای دیگران از بین برود. خود ما احساس نمی‌کنیم؟! کسی حرف بزند یکی دیگر با او حرف بزند، نمی‌گوید: «آقا ساکت شو حواسم پرت نشود»؟! اینها را باید جمع کنند و اصلاح کنند.

می [ن آرق] روطنیمه ربمغیپ نیا تقون آ
 ماما [روطنیمه] و دمآی م ش کشا و دناوخ
 نایاقاً نیا ت لادتسا] ق داصد ماما ارچ .ق داصد
 ن آرق دیاب»: دومرفی ماضر ماما ارچ؟ دنتفگند [ار
 ماما ارچ؟! «أروْجهمِ اللهُ بُاتك ح بصید لائل، دیناوخ
 رد و زامزرد ن آرق ت تارقه بتوعد ار ماضر
 هکن آرق» [دییوگی م هک امشد]؟! درکی م زامزریغ
 !میوری م میراد اجک تسیند مولعم «!درادنتیجد
 لبقات عاسد نامه ز ادر فرگید الله عاشنا بخ
 بتسا رارق رب هفسلف [سرد] دهاوخب ادخرگا

دّمحمِلْ أ و دّمحمِلْ عِلْ ص دّمهللا